

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра педагогіки та освіти**

**КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Організація профільного навчання у закладах освіти»**

для спеціальності 073 Менеджмент
(освітня програма «Менеджмент. Управління закладом загальної середньої
освіти»)
ОСВІТНІЙ СТУПІНЬ «МАГІСТР»

Автор: к.філол.н.,
М.М. Нетреба

Затверджено на засіданні кафедри педагогіки та освіти
протокол № 1 від «28» серпня 2020 р.

**ЗМІСТ КОМПЛЕКСУ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОФІЛЬНОГО НАВЧАННЯ У ЗАКЛАДАХ ОСВІТИ»**

Робоча програма дисципліни.....	3
Навчальний контент.....	17
Методичні рекомендації до проведення практичних (семінарських) занять.....	33
Дидактичне забезпечення самостійної роботи.....	39
Засоби діагностики навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.....	40
Інформаційні матеріали бібліотеки по забезпеченню навчальними підручниками (посібниками) з дисципліни.....	41

**МАРИУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА ОСВІТИ**

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
Л.В. Задорожна-Княгницька
(підпис) (ініціали, прізвище)
«28» серпня 2020 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВДПП 2.3 «Організація профільного навчання у закладах освіти»**

Освітньо-професійна програма «Менеджмент. Управління закладом загальної
середньої освіти»
спеціальність 073 Менеджмент
факультет іноземних мов

2020-2021 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Організація профільного навчання у закладах освіти» для здобувачів вищої освіти за ОС «Магістр», спеціальністю 073 Менеджмент (освітньо-професійна програма «Менеджмент. Управління закладом загальної середньої освіти»). 2020 р. 14 с.

Розробники: **Нетреба М.М.** – к.філол.н., доцент кафедри педагогіки та освіти

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри педагогіки та освіти

Протокол від «28» серпня 2020 року № 1

Завідувач кафедри

 (Задорожна-Княгницька Л.В.)

«28» серпня 2020 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів: 3	Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Вибіркова	
Модулів: 2	Спеціальність : 073 Менеджмент (освітня програма «Менеджмент. Управління закладом загальної середньої освіти»)	Рік підготовки:	
Змістових модулів: 3		1-й	1-й
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: виконання різнорівневих професійно орієнтованих завдань		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента – 2	Освітній ступінь: магістр	14 год.	4 год.
		Практичні, семінарські	
		16 год.	6 год.
		Лабораторні	
		год.	
		Самостійна робота	
		60 год.	74 год.
		Індивідуальні завдання: год. 2	
		Вид контролю: ЗАЛІК	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 40/60%;

для заочної форми – 20/80%

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: набуття психолого-педагогічних знань про особливості організації навчального процесу у закладах освіти з профільним навчанням, його змісту, характеру і функціях в стимулюванні професійного росту у майбутніх керівників закладів освіти; забезпечення методичної підготовки у майбутніх керівників закладів освіти з основ профільного навчання щодо реалізації державних стандартів змісту освітньої галузі.

Завдання:

- поглиблення знань з педагогіки на основі вивчення державних документів про середню освіту;
- впровадження наукових ідей щодо профільного навчання у практику діяльності вчителів;
- оволодіння шляхами забезпечення освітньої, розвиваючої і виховної функції профільної підготовки учнів;
- практичне опанування формами та методами роботи з учнями профільної школи;
- підвищення фахового та методичного рівня педагогічних кадрів, підготовка їх до роботи в сучасних умовах модернізації структури та змісту освіти;
- вивчення психологічних аспектів навчання і виховання учнівської молоді;
- вивчення досвіду організації профільного навчання в освітніх закладах України;
- набуття вміння планувати власну викладацьку діяльність в умовах переходу до профільного навчання;
- підвищення педагогічної культури у майбутніх керівників закладів освіти.

Відповідно ОПП організація профільного навчання у закладах освіти як навчальна дисципліна сприяє досягненню таких навчальних результатів:

Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління в непередбачуваних умовах.	РН 1
Ідентифікувати проблеми в організації та обґрунтовувати методи їх вирішення.	РН 2
Проектувати ефективні системи управління організаціями.	РН 3
Планувати діяльність організації в стратегічному та тактичному розрізах.	РН 5
Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень в непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.	РН 6
Організовувати та здійснювати ефективні комунікації всередині колективу, з представниками різних професійних груп та в міжнародному контексті.	РН 7
Демонструвати лідерські навички та вміння працювати у команді,	РН 10

взаємодіяти з людьми, впливати на їх поведінку для вирішення професійних задач.	
Вміти делегувати повноваження та керівництво організацією (підрозділом).	PH 12

Відповідно ОПШ організація профільного навчання у закладі освіти як навчальна дисципліна забезпечує формування та розвиток таких компетентностей:

Інтегральна
Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.
Загальні
<ul style="list-style-type: none"> • Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети (ЗК4); • Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК6); • Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК7).
Спеціальні (фахові, предметні)
<ul style="list-style-type: none"> • Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани (СК2); • Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації (СК4); • Здатність створювати та організовувати ефективні комунікації в процесі управління (СК5); • Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію (СК9); • Здатність до управління закладом освіти та його розвитком (СК10).

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади профільного навчання у старшій школі

Тема 1.Профілізація шкіл як один із напрямів розвитку середньої освіти в Україні.

Тема 2. Історичний аналіз впровадження профільного навчання в практику закладів освіти.

Тема 3.Сутність, принципи та структура профільного навчання.

Тема 4. Професійна компетентність учителя профільної школи.

Змістовий модуль II. Методичні засади організації профільного навчання у закладах освіти

Тема 1. Вимоги до змісту профільного навчання.

Тема 2. Впровадження сучасних технологій навчання в практику профільної школи.

Тема 3. Форми організації профільного навчання у закладах освіти.

Тема 4. Організація профільної допрофесійної освіти.

Тема 5. Науково-методичне забезпечення підготовки вчителя-предметника до профільного навчання у закладах освіти.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма					Заочна форма						
	усього	у тому числі				усього	у тому числі					
		лп	лаб.	інд.	с.р.		лп	лаб.	інд.	с.р.		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади профільного навчання у старшій школі												
Тема 1. Профілізація шкіл – стратегічний напрямок розвитку середньої освіти в Україні	8	2	-	-	-	6	8	2	-	-	-	6
Тема 2. Історичний аналіз впровадження профільного навчання в практику закладах освіти	8	-	2	-	-	6	8	2	-	-	-	6
Тема 3. Сутність, принципи та структура профільного навчання	10	2	2	-	-	6	10	2	2	-	-	6
Тема 4. Професійна компетентність учителя профільної школи.	10	2	2	-	-	6	10	2	2	-	-	6
Тема 5. Професійна підготовка вчителів у Західній Європі: спільність і	8	-	2	-	-	6	8	-	2	-	-	6

розбіжності												
Разом за змістовим модулем 1	44	6	8	-		30	44	6	8	-		30
істовий модуль II. Методичні засади організації профільного навчання у загальноосвітньому навчальному закладі												
Тема 1. Вимоги до змісту профільного навчання	8	2	-	-		6		2	-	-		6
Тема 2. Впровадження сучасних технологій навчання в практику профільної школи	10	2	2	-		6		2	2	-		6
Тема 3. Форми організації профільного навчання у закладах освіти	10	2	2	-		6		2	2	-		6
Тема 4. Організація профільної допрофесійної освіти	10	2	2	-		6		2	2	-		6
Тема 5. Науково-методичне забезпечення підготовки вчителя-предметника до профільного навчання у ЗЗСО	8	2	-	-		6		2	-	-		6
Разом за змістовим модулем 2	46	10	6	-		30		10	6	-		30
Усього годин	90	16	14	-		60	90	16	14	-		60
Модуль 2												
ІНДЗ	9		-	-	9	-		-	-		9	
Усього годин	90	16	14	-		60	90	16	14	-		60

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Історичний аналіз впровадження профільного навчання в практику закладів освіти	4
2.	Професійна компетентність учителя профільної школи	2
3.	Професійна підготовка вчителів у Західній Європі: спільність і розбіжності	2
4.	Форми організації профільного навчання	2
5.	Активні методи навчання	2
6.	Психолого-педагогічні засади організації профільної допрофесійної підготовки школярів	2
7.	Профільне навчання у школах сільської місцевості.	2
	Разом	16

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Концепція профільного навчання в старшій школі 2013р.	4
2	Галузева Програма впровадження профільного навчання 2008-2010 рр.	4
3	Роль позашкільного навчального закладу щодо організації профільного навчання школярів	4
4.	Сутність профільного навчання	4
5.	Активні методи навчання	4
6.	Форми профільного навчання	4
7.	Профільне навчання учнів з обмеженими можливостями здоров'я	5
8.	Контроль і оцінка якості профільної підготовки учнів	4
9.	Психолого-педагогічні засади організації профільної допрофесійної підготовки школярів	4
10.	Досвід організації профільного навчання в старшій школі	4
11.	Профільне навчання у школах сільської місцевості.	5
12.	Професійна підготовка вчителів у Західній Європі: спільність і розбіжності	5
13.	Психологія педагогічної комунікативної взаємодії вчителя з учнями	4
14.	Науково-методичне забезпечення підготовки вчителя-предметника до профільного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах	5
	Разом	60

9. Індивідуальні завдання

1. Розробка медіалекції за темами, враховуючи всі необхідні компоненти (назва, план, цілі, завдання, література):

1. Галузева Програма впровадження профільного навчання 2008-2010 рр., Концепція профільного навчання у старшій школі.
2. Основні нормативні та державні документи про профільне навчання.
3. Професійна підготовка вчителів у Західній Європі: спільність і розбіжності.
4. На основі вивчення Концепції профільного навчання у старшій школі розкрити сутність, мету та завдання профільного навчання.
5. Розкрити сутність та призначення форм організації профільного навчання.
6. Досвід організації профільного навчання узагальноосвітніх закладах в Україні. На прикладі різних типів навчальних закладів.
7. Впровадженні активних методів навчання у навчальний процес профільних класів (на прикладі).
8. Провести аналіз різних методів і форм контролю якості знань учнів профільної школи.
9. Психолого-педагогічні засади організації профільної допрофесійної підготовки школярів на основі вивчення Концепції профільного навчання.
10. Вивчити стан профільного навчання у школах сільської місцевості.
11. Науково-методичне забезпечення підготовки вчителя-предметника до профільного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах
12. Модернізація українських школи за часи незалежності держави.
13. Профілізація навчання як один з компонентів модернізації загальної середньої освіти.
14. Розвиток ідей профільного навчання у XVIII-XIX ст. Реформування школи на початку XX ст. Розвиток шкільної освіти у другій половині XX ст.
15. Варіативність моделей профільного навчання. Опорна профільна школа.
16. Варіативність моделей профільного навчання. Профільні групи.
17. Нормативно-правове забезпечення здійснення профільного навчання.
18. Профільне навчання у школах сільської місцевості.
19. Профільне навчання в ліцеї.
20. Компетентність вчителя в умовах профільного навчання. Готовність вчителя до здійснення професійної діяльності. Види готовності.

2. Розробити технологічні картки відповідно вашої фахової спеціалізації, використовуючи інноваційні методи навчання (вчитель англійської мови розробляє технологічні картки вивчення теми «Мовний інвентар – граматики»)

3. Розробка плану-конспекту уроку відповідно до вашої фахової спеціалізації, використовуючи інтерактивні методи навчання.

ІНДЗ має своєю метою самостійне вивчення частини програмового матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань і розвиток навичок самостійної роботи, критичного мислення, формування творчого підходу до вирішення дослідницьких проблем. Тема ІНДЗ обирається здобувачами вищої освіти за погодженням з викладачем на початку семестру. Звіт про виконання ІНДЗ подається викладачеві.

Термін подання звіту – не пізніше ніж за 2 тижні до складання заліку. Оцінка за ІНДЗ виставляється на останньому занятті з керівництва індивідуальною та самостійною роботою на основі попереднього ознайомлення викладача зі змістом ІНДЗ.

У випадку необхідності уточнення певних результатів роботи або більш об'єктивної оцінки виконаного завдання викладач може провести співбесіду за змістом ІНДЗ.

10. Методи навчання

Лекція, бесіда, мозкова атака, реферування та конспектування методичної та педагогічної літератури.

11. Критерії оцінювання

Робота на семінарському занятті (за змістові модулі)	
0 балів	- відсутність на занятті з поважної чи неповажної причини; - відмова від відповіді на запитання за змістом теми; - не надання готового виробу чи об'єкту праці.
1-4 балів	- фрагментарне відтворення незначної частини навчального матеріалу; - відтворення менше половини навчального матеріалу; - відсутність правильної відповіді на додаткові запитання або відмова від відповіді на них.
5-9 балів	- демонстрація знань і розуміння основних положень навчального матеріалу з теми, правильна, але недостатньо обґрунтована відповідь; - відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак містить неточності.
10-15 балів	- демонстрація глибоких, міцних знань та технологічних вмінь; - аргументоване використання набутих знань у нестандартних ситуаціях; - самостійний аналіз, оцінка, узагальнення навчального матеріалу; - повна та логічна відповідь на додаткові запитання за змістом теми; творчий підхід до виконання завдань.
Індивідуальне навчально-дослідне завдання	
0-3 бали	Змістовність, глибина висвітлення досліджуваної проблеми
0-3 бали	Логіка та глибина висвітлення досліджуваної проблеми у сучасній

	психолого-педагогічні літературі.
0-5 бали	Правильність постановки мети та завдань індивідуального навчально-дослідного завдання, методів, використаних в ході дослідження.
0-3 бали	Об'єктивність, коректність, переконливість висновків дослідження.
0-3 бали	Відповідність технічного та літературного оформлення роботи вимогам. Відсутність мовних помилок.
0-5 бали	Творчий підхід до висвітлення досліджуваної проблеми, використання додаткових інформаційних ресурсів.
0-3 бали	Відсутність мовних помилок, науковий стиль викладення.
25	Максимальна кількість балів
Самостійна робота студента	
0 балів	- відмова від відповіді на запитання за змістом теми; - фрагментарне відтворення незначної частини навчального матеріалу; відтворення менше половини навчального матеріалу; - відсутність правильної відповіді на додаткові запитання або відмова від відповіді на них.
1 бал	- демонстрація знань і розуміння основних положень навчального матеріалу з теми, правильна, але недостатньо обґрунтована відповідь; - відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак містить неточності
2 бали	- демонстрація глибоких, міцних знань; - аргументоване використання набутих знань у нестандартних ситуаціях; - самостійний аналіз, оцінка, узагальнення навчального матеріалу повна та логічна відповідь на додаткові запитання за змістом теми

12. Засоби оцінювання

Фронтальне опитування, тестові завдання, презентація виконаних ІНДЗ, залік.

При поточному контролі оцінці підлягають:

- рівень знань, продемонстрований студентами у відповідях;
- результати виконання і захисту форм самостійної роботи.

13. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
Змістовий модуль №1			Змістовий модуль №2				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	100
20	10	10	10	20	20	10	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення

Виконання завдань на семінарських заняттях передбачено в аудиторії, яка обладнана технікою, в якій є доступ до мережі Інтернет, проєктор мультимедійний, екран, дошка настінна маркерна, що дозволяє оволодівати вміннями створення інформаційного продукту, використовувати мультимедійні презентації, наочний матеріал тощо.

15. Методичне забезпечення

1. Робоча програма навчальної дисципліни.
2. Методичні рекомендації щодо підготовки до семінарських занять
3. Тестові завдання до курсу.

16. Рекомендована література

Базова

1. Закон України «Про освіту».
2. Концепція профільного навчання в старшій школі. *Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України*. 2003. № 24. С. 3-15.
3. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. К.: «К.І.С.», 2003. 296 с.
4. Галузева Програма впровадження профільного навчання 2008-2010 рр. (схвалена колегією Міністерства освіти і науки України, протокол №4/11-2 від

24.04.2008)

5. Концепція профільного навчання у старшій школі (нова редакція) (наказ МОН №854 від 11.09.2009)

6. Гузеев В. Содержание образования и профильное обучение в старшей школе. *Нар. образование*. 2002. №29. С. 113-122.

7. Кизенко В.І. З вітчизняного досвіду організації профільного навчання в старшій школі. *Підруч. для директора*. 2003. № 11/12. С. 61-74.

8. Кизенко В.І. Дидактичні засади формування навчальних профілів: посібник. Педагогічна думка, 2010. 222 с.

9. Шиян Н. І. Дидактичні засади профільного навчання у загальноосвітній школі сільської місцевості. Х., 2005. 143 с.

10. Шиян Н.І. Профільне навчання у школах сільської місцевості: теорія і практика Н.І. Шиян. Полтава: АСМІ. 2004. 442 с.

Допоміжна

1. Бібік Н.М. Проблема профільного навчання в педагогічній теорії і практиці. Профільне навчання: Теорія і практика *Зб. наук. праць за матеріалами методолог. Семінару АПН України*. К.: Пед.преса, 2006. С. 23-29.

2. Бібік Н. Профільна школа як стратегія рівного доступу до якісної освіти. *Директор школи*. 2004. №37, жовтень. С.2-3.

3. Василенко Н.В. Організація профільного навчання в середній школі. Методичні та нормативні засади організації профільного навчання. *Завучу усе для роботи*. 2009. С. 34-35

4. Котова О. Принципи організації профільного навчання у старшій школі. *Школа*. 2009. №2. С. 43-50

5. Кремінь В.Г. Людиноцентризм як філософія творення українського суспільства. Профільне навчання: Теорія і практика. *Зб. наук. праць за матеріалами методолог. Семінару АПН України*. К.: Пед. преса, 2006. С. 7-14.

6. Огнев'юк В.О. Профільна школа в категоріях цілей і цінностей освіти. *Профільне навчання: Теорія і практика*. *Зб. наук. праць за матеріалами методолог. Семінару АПН України*. К.: Пед. преса, 2006. С. 15-22.

7. Пакуш М.А. Критерії готовності вчителя до профільного навчання фізики. Методичні рекомендації. Львів: Спом, 2004. 16 с.

8. Пакуш М.А. Науково-методичне забезпечення підготовки вчителя до профільного навчання фізики у загальноосвітніх навчальних закладах. Львів: Спом, 2005. 20с.

9. Профільне навчання: теорія і практика (П.І. Замаскіна, В.І. Кизенко Л.А. Липова, В.В. Малишев, та ін.) під ред.. Л.А. Липової. К.: ВВП «Компас», 2007. 192 с.

10. Інформаційні ресурси

1. <http://www.psylib.ukrweb>

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади профільного навчання старшій школі

Тема1: Профілізація шкіл як один із напрямів розвитку середньої освіти в Україні

- 1.Модернізація українських школи за часи незалежності держави.
- 2.Профілізація навчання як один з компонентів модернізації загальної середньої освіти.
- 3.Умови запровадження і реалізації профільного навчання у загальній середній школі.

Основні поняття: модернізація освіти, профілізація навчання, профільне навчання.

Основна література:

1. Концепція профільного навчання в старшій школі // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2003. – № 24. – С. 3-15.
2. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: «К.І.С.», 2003. – 296 с.
3. Галузева Програма впровадження профільного навчання 2008-2010 рр. (схвалена колегією Міністерства освіти і науки України, протокол №4/11-2 від 24.04.2008)
4. Закон України «Про загальну середню освіту» (ст.9,15,18,30,32,36)
5. Концепція профільного навчання у старшій школі (нова редакція) (наказ МОН №854 від 11.09.2009).

1.Модернізація українських школи за часи незалежності держави

Активні зміни, які відбуваються в житті світової спільноти передбачають навчання і виховання абсолютно іншого покоління молоді, спроможного швидко і легко адаптуватися до умов сьогодення, креативно мислити та досягати високих результатів у своїй професійної діяльності.

Адекватних змін вимагають і в сфері педагогічної діяльності. Модернізація української школи відбувається досить швидко і передбачає відмову від традиційних стереотипів, вимагає по новому формувати зміст і методи навчання.

Стратегія минулого десятиріччя - гуманітаризація освіти, яка відбувалась за рахунок зменшення предметів природного циклу і механічного заміщення їх гуманітарними предметами. Гуманітаризація освіти посилила протиріччя між рівнем суспільної свідомості та рівнем розвитку технологічної цивілізації.

На початку ХХІст. вводиться 12-річна школа. Передбачається створення сприятливих умов для врахування індивідуальних особливостей учнів, задоволення їх інтересів і потреб, формування орієнтації на певний вид професійної діяльності. Законодавчі документи в галузі освіти (Закон України «Про середню освіту», Закон України «Про освіту») спрямовані на утвердження у школах або закладах освіти особистісно-орієнтованої парадигми навчання і виховання.

Загальна мета сучасної освіти - створити умови для самопізнання, саморозвитку, самореалізації кожної особистості. Однією з таких умов є профілізація навчання в старшій школі.

2.Профілізація навчання як один з компонентів модернізації освіти загальної середньої

Профілізація потрібна для забезпечення індивідуальних потреб школярів, які виявляють підвищений інтерес до окремих предметів і для професійного самовизначення, до успішної соціалізації (процес входження в суспільство) для полегшення адаптації, виховання відповідальності за прийняття рішень.

Профілізація навчання гарантує формування особистості для якої поняття «сродна праця» (Г.Сковорода) не буде чужорідним і далеким.

Профільне навчання - це вид диференційного навчання старшокласників, відповідно до їх навчально-пізнавальних та освітніх потреб. Ці потреби зумовлені орієнтацією на майбутню професію. Профільне навчання у перспективі має допомогти ліквідувати розрив між розвитком творчого, духовного потенціалу, практичною спрямованістю, реалізації задатків і здібностей, і надмірним обсягом інформації з другого боку, яку йому пропонують засвоїти.

Сутність профілізації старшої школи - створити можливості для кожного учня стати самим собою (В. Г. Кремінь).

Профілізація шкіл - довготривале завдання. Для його здійснення потрібні певні умови.

Профільне навчання часто ототожнюють з професійною орієнтацією. Значення професійного навчання полягає у забезпеченні успішної соціалізації випускників шкіл. Професійна орієнтація здійснюється з метою залучення до певної професії. Професійну орієнтацію треба здійснювати протягом усього періоду навчання в школі.

Профілізація навчання дає позитивні результати тільки в єдності з профорієнтацією і можлива у поєднанні з фундаментальністю знань та з урахуванням вітчизняного культурно- історичного досвіду.

3.Умови запровадження і реалізації профільного навчання у загальній середній школі.

Впровадження профільного навчання в практику загальноосвітніх шкіл вимагає певних зусиль з боку держави, загальноосвітніх закладів, вчителів, учнів, батьків.

Серед основних завдань у введення профільного навчання постають питання його організації та методичного забезпечення. Розробка спецкурсів та їх апробація, зміст і форми підвищення кваліфікації педагогічних кадрів.

Сьогодні виникла ціла низка труднощів і проблем суб'єктивного та об'єктивного характеру.

- Проблема впровадження диференціації навчання і пробільності в старшій школі.
- Вибір профільного навчання відбувається під впливом випадкових факторів.
- Незадовільний рівень матеріально-технічного забезпечення освітніх закладів.
- Незадовільний рівень навчально-методичного забезпечення викладання профільних предметів.

- Незацікавленість учнів та інертне ставлення батьків до навчального процесу та його результатів.
- Недостатня кількість вчителів, які підготовлені до роботи в профільних класах.
- Відсутність підготовки майбутніх вчителів до роботи в профільних класах.

Тема 2: Історичний аналіз впровадження профільного навчання в практику закладів освіти

1. Розвиток ідей профільного навчання у XVIII-XIX ст.
2. Реформування школи на початку XX ст.
3. Розвиток шкільної освіти у другій половині XX ст.

Основні поняття: профільне навчання, профілізація шкільної освіти, освітня реформа, реальна освіта, класична освіта, система освіти, напрямки освіти, освітньо-кваліфікаційні рівні.

Основна література:

1. Концепція профільного навчання в старшій школі // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2003. – № 24. – С. 3-15.
2. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: «К.І.С.», 2003. – 296 с.
3. Галузева Програма впровадження профільного навчання 2008-2010 рр. (схвалена колегією Міністерства освіти і науки України, протокол №4/11-2 від 24.04.2008)
4. Закон України «Про загальну середню освіту» (ст.9,15,18,30,32,36)
5. Концепція профільного навчання у старшій школі (нова редакція) (наказ МОН №854 від 11.09.2009).

1. Розвиток ідей профільного навчання у XVIII-XIX ст..

Ідея профільного навчання не є новою. Вітчизняна освіта накопичила значний досвід з диференційованого навчання. Це десята спроба профілізації шкільної освіти. Вперше відмічає М.В.Ломоносов (1701-1765) завдання школи як «сприяння випускникам вступити до занять вищого порядку». Він запропонував освітні реформи. Виокремив у школі 2 ступені: ординарний та екстраординарний. Ординарний - мав 3 класи, кожний з яких відрізнявся тривалістю навчання і переліком предметів. Екстраординарний - мав відділення з вивчення мов.

Крім того, М.В.Ломоносов розробив навчальний план, у якому шкільні предмети розподілялися на базові та додаткові. Додаткові предмети не повинні були вивчати менш здібні учні.

Базові предмети: - початкова школа - арифметика, латинь; - середня школа - граматики, риторика, геометрія, географія; - старша школа - російська мова, латинь, філософія, математика, логіка.

Додаткові предмети: грецька, німецька, французька мови (старша школа). У середині XVIII ст. диференціація учнів відбувалася за такими напрямками:

Богомольний (церковний) або світський(громадський); чоловічий та жіночий.

Реформа в освіті призвела до великої кількості різнобічних навчальних закладів: чоловічі та жіночі гімназії, реальні училища, комерційні училища, кадетські корпуси, єпархіальні училища.

Видатний вчений XIXст. Пирогов М.І. (1810-1881рр. хірург, педагог)- вбачаючи потребу країни в культурному і письмовому населенні, упорядкував проект шкільної системи. Він запропонував об'єднати реальну і класичну освіту і висунув принцип побудови шкільної системи

- послідовність.

Розробив систему освіти: Елементарна початкова школа (2 роки навчання). Реальна прогімназія.(4 роки). Класична прогімназія (4 роки). Реальна гімназія (3 роки). Класична гімназія (5 років). Вищий спеціалізований навчальний заклад. Університет.

Перший ступінь (початкова школа) був загальним для всіх верств населення. Після початкової школи учні могли продовжувати навчання або закінчувати освіту в реальних гімназіях. Пирогов М.І. визначав, щоб задовольнити потреби економічного життя місцевості, де знаходився навчальний заклад, необхідно вибір предметів співвідносити з особливостями і потребами регіону.

У класичних гімназіях головним завданням було: вивчення людини, її творчих здібностей і духовного розвитку (Пирогов М.І.).

2.Реформування школи на початку XX ст.

На початку XXст. у 1915-1916 рр. створюється єдина середня школа з семирічним терміном навчання. Після 4-го класу учні обирали напрямки:

- старогуманітарний,
- ново гуманітарний,
- реальний.

На початку XXст. з'являються однопрофільні школи (школи селянської молоді), фабрично-заводські та багатoproфільні школи.

Середня освіта того часу повинна була задовольнити потребу у робочих та сільськогосподарських професіях.

3.Розвиток шкільної освіти у другій половині XX ст.

У 1957 р. розпочато експеримент в закладах освіти за трьома напрямками: фізмат, біологічний, гуманітарний.

У 1984 р. прийнято документ про основні напрямки загальноосвітньої та професійної школи.

У 1987 р. було введено навчальний предмет «Основи виробництва. Вибір професії». Мета курсу-вибір профілю професійної підготовки.

Наприкінці 80-х років в Україні з'являються нові типи освітніх закладів: гімназії, ліцеї, коледжі.

У 1988 р. приймається концепція - Положення про середню загальноосвітню школу. Посилено розвиток спеціалізованих профільних шкіл (художня, спортивна, музикальна школи та ін.)

У 1991 р. приймається Закон України «Про освіту». Школа визначається як основа духовного та соціально-економічного розвитку держави. Визначені освітні рівні:

- початкова освіта
- базова(освітня) загально середня освіта
- професійно-технічна
- базова вища освіта
- повна вища освіта

Освітньо-кваліфікаційні рівні (ОКР):

- кваліфікований робітник;
- молодший спеціаліст;
- бакалавр;
- соціаліст;
- магістр.

У 1993 р. затверджена Національна програма «Освіта ХХІст.»), де визначені принципи освіти, напрямки розвитку освіти.

У 1999 р. приймається Закон України «Про загальну середню освіту». У законі встановлено типи загальноосвітніх навчальних закладів.

На початку ХХІ ст. запроваджено перехід до 12-ти річного навчання. Школа поділяється на III ступені:

- початкова школа (1-4 кл.)
- основна школа
- старша (профільна школа).

З 2004року розпочався перехід (у вигляді експерименту старшої школи) на профільне навчання.

З 2004року запроваджене Зовнішнє Незалежне Оцінювання (ЗНО).

У 2013-2014р. вступає в силу новий Державний стандарт базової і повної загальної освіти. У 2013 р. з'являється Концепція профільного навчання у старшій школі.

Тема 3: Сутність, мета, принципи та структура профільного навчання

1. Сутність і мета профільного навчання.
2. Принципи організації профільного навчання.
3. Структура профільного навчання.

Основні поняття: Концепція профільного навчання, профільна школа, профіль навчання, напрям профілізації, принципи, структура профільного навчання.

Основна література:

1. Концепція профільного навчання в старшій школі // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2003. – № 24. – С. 3-15.
2. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: «К.І.С.», 2003. – 296 с.
3. Галузева Програма впровадження профільного навчання 2008-2010 рр. (схвалена колегією Міністерства освіти і науки України, протокол №4/11-2 від 24.04.2008)
4. Закон України «Про загальну середню освіту» (ст.9,15,18,30,32,36)
5. Концепція профільного навчання у старшій школі (нова редакція) (наказ

1.Сутність і мета профільного навчання.

Один з шляхів поліпшення якості освіти, виховання особистості учнів, здатних до самореалізації професійного зростання і мобільності в умовах сучасного суспільства є впровадження профільного навчання у старшій школі.

Профільне навчання - вид диференційованого навчання, який дає змогу за рахунок змін у змісті освіти, організації навчально-виховного процесу враховувати освітні інтереси, здібності учнів, створювати умови для навчання старшокласників відповідно до їх професійного самовизначення.

Мета профільного навчання - забезпечення можливостей для рівного доступу учнів до здобуття загальноосвітньої і початкової до професійної підготовки; Встановлення наступності між загальною середньою і професійною освітою; Забезпечення професійної орієнтації на майбутню діяльність.

Виходячи з мети сформовані *основні завдання* профільного навчання:

- ✓ Створення умов для врахування і розвитку навчально-пізнавальних і професійних інтересів учнів;
- ✓ Забезпечення доступності між загальною середньою та професійною освітою;
- ✓ Забезпечення професійної орієнтації і самовизначення старшокласників (незалежно від місця проживання, стану здоров'я тощо);
- ✓ Здійснення психолого-педагогічної діагностики щодо визначення профілю спеціальності (робота психолога з методиками з профорієнтації).

Профільна школа - інституційна форма реалізації цілей профільного навчання.

2.Принципи організації профільного навчання

Принципи - основні положення, які є основою для здійснення певної діяльності.

У Концепції профільного навчання визначені принципи організації профільного навчання.

- Принцип соціальної рівноваги.
- Принцип наступності і неперервності.
- Принцип гнучкості (можна перейти з одного класу в другий).
- Принцип варіативності (різні плани, освітні програми, види діяльності).
- Принцип діагностичності.
- Принцип диференціації (передбачає вільний вибір учнями профілю навчання на основі пізнавальних інтересів в результаті навчання та професійних намірів).
- Принцип індивідуалізації (фуркації) (врахування індивідуальних особливостей учня).

3.Структура профільного навчання

Профіль навчання - спосіб організації диференційованого навчання, який передбачає

розширене, поглиблене і професійно зорієнтоване вивчення предметів.

Профіль навчання визначається з урахуванням освітніх потреб замовників освіти (учнів, батьків), кадрових, матеріально-технічних, інформаційних ресурсів школи, соціокультурної і виробничої інфраструктури району.

Навчальні заклади формують профілі навчання на основі інтегрованого підходу до змісту базових, профільних, вибіркового предметів і спеціальних курсів, курсів за вибором та факультативів.

Напрямок профілізації - самостійно обране навчальним закладом спрямування організації педагогічного процесу, що забезпечується певним добром навчальних дисциплін.

Напрями профільного навчання:

- ❖ Суспільно-гуманітарний напрям (профілі: правовий, історико-правовий, економічний, філософський, педагогічний).
- ❖ Філологічний напрям (українська мова, іноземна мова).
- ❖ Природничо-математичний напрям (математичний, фізико-математичний, хіміко-біологічний, еколого-географічний).
- ❖ Технологічний напрям (комп'ютерні технології, виробничі технології)
- ❖ Художньо-естетичний напрям (театральний, хореографія, музика, мистецтвознавство,).
- ❖ Спортивний напрям (футбол, плавання, легка атлетика).

У всіх класах вивчаються предмети які називаються – «базові». Вони реалізують цілі і завдання загальної середньої освіти.

Зміст навчання визначається Державним стандартом повної загальної середньої освіти.

Визначають **6 базових предметів**: українська мова, література, історія України, іноземна мова, математика, природознавство, фізкультура.

Профільні предмети – це предмети, які реалізують цілі, завдання і зміст кожного профілю. Вони вивчаються поглиблено з опануванням основного і додаткового матеріалу та мають практичне призначення, тобто глибиною вивчають сферу призначення. На вивчення цих предметів відводиться від 5-10 годин на тиждень.

Спеціальні курси - дисципліни, які входять до певного профілю, але вони є специфічні, більш вузькі. На їх вивчення відводиться від 2-7 годин.

Вибіркові обов'язкові предмети (елективні курси) – предмети, які вводяться до навчального плану і обираються учнями самостійно із запропонованого переліку.

Курси за вибором - не є обов'язковими для всіх. Це спеціальні курси або семінари.

Факультативні курси - заняття, які не входять до основних предметів, не входять до розкладу занять.

Відмінність курсів за вибором (елективних) від факультативів полягає в організаційному та змістовому аспектах. Елективні курси вказані у розкладі занять, як звичайні уроки. Факультативи не є обов'язковими у відвідуванні. За них не виставляється оцінка. На факультатив відводиться до 5 годин на тиждень.

Тема 4: Професійна компетентність вчителя профільної школи

1. Компетентність вчителя в умовах профільного навчання.
2. Готовність вчителя до здійснення професійної діяльності (структура, критерії).
3. Самооцінка професійної компетентності вчителя профільної школи.

Основні поняття: компетентність вчителя, готовність вчителя до професійної діяльності, психологічна готовність, педагогічна готовність, предметна готовність, структура готовності, функції вчителя, критерії готовності вчителя до професійної діяльності.

Основна література:

1. Концепція профільного навчання в старшій школі // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2003. – № 24. – С. 3-15.
2. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. К.: «К.І.С.», 2003. – 296 с.
3. Галузева Програма впровадження профільного навчання 2008-2010 рр. (схвалена колегією Міністерства освіти і науки України, протокол №4/11-2 від 24.04.2008)
4. Закон України «Про загальну середню освіту» (ст.9,15,18,30,32,36)
5. Концепція профільного навчання у старшій школі (нова редакція) (наказ МОН №854 від 11.09.2009).
6. Концепція профільного навчання в старшій школі. К., 2013.

1. Компетентність вчителя в умовах профільного навчання

В умовах сьогодення великого значення у підготовці майбутніх вчителів загальноосвітніх закладів набуває компетентнісний підхід.

У державних документах (Закон України «Про вищу освіту») наголошується, що підготовка фахівця з вищою освітою повинна відповідати стандартам вищої освіти та сприяти самореалізації особистості майбутнього вчителя.

Поняття «компетентність» розглядається багатьма вченими, педагогами, психологами, філософами, як здатність на основі отриманих знань здійснювати професійну діяльність, включаючи всі її напрямки: навчальну роботу, методичну, виховну (організаційну).

Вводяться такі поняття як: компетентна людина, що обізнана у певній професійній галузі. Порівняння понять: компетентність і компетенція.

Компетентність - якість особистості, яку можна вимірювати (високий, середній, низький рівень компетентності). Компетенція – не вимірюється на відміну від компетентності. Це знання, уявлення, певні дії.

У науковій літературі компетентність визначається як система взаємопов'язаних сфер діяльності особистості: мотиваційно-теоретична, практично-прикладна, дослідницько- рефлексивна (В.І. Блінов, Є.Н. Соловйова). Компетентність розглядається як достатній рівень професійних знань, умінь, навичок які

використовуються фахівцем (Коломінський, Смірнов, Тализіна). Це якісний і результативний показник сформованості професійних знань та вмінь (Гершиновський).

У профільній школі вчитель виступає як генератор ідей, людина творча, з високим інтелектом. Він має бути мудрим (розумним як людина), науково компетентним, виявляти інтерес до розробки і реалізації нових навчальних програм; Володіти психологічними знаннями культурою спілкування. Він повинен бути організатором навчальної пошукової роботи, бути консультантом і наставником.

2. Готовність вчителя до здійснення професійної діяльності (структура, критерії)

Готовність до професійної діяльності розглядається багатьма вченими як система професійних якостей (Біла, Дідусь, Ракитянська, Дидич).

Готовність до професійної діяльності - складне особистісне утворення, яке має інтегративний характер та охоплює професійно-педагогічні погляди, загальну освіченість, оптимізм, здатність до переборення труднощів, самооцінку результатів своєї роботи, потребу у професійному самовихованні.

Компоненти готовності до професійної діяльності:

- Мотиваційний компонент(професійно-педагогічна спрямованість, прагнення займатися педагогічною діяльністю).
- Морально-орієнтаційний (професійний обов'язок, педагогічний такт, любов до дітей, етичні переконання).
- Пізнавально-операційний (використання основних форм і методів навчальної діяльності, необхідних для здійснення професійної діяльності).
- Емоційно-вольовий(передбачає емоційну забарвленість пізнавальних і вольових процесів).
- Психофізіологічний (працездатність, психологічна витримка, саморегуляція, врівноваженість).
- Оцінювальний (критичне осмислення своєї діяльності, самооцінка своєї професійної підготовки).

Критерії готовності вчителя до професійної діяльності:

- 1.Професійна спрямованість особистості.
- 2.Рівень педагогічної культури.
- 3.Творча активність.
- 4.Методична грамотність.
- 5.Потреба в самовдосконаленні.

На основі критеріїв готовності визначають її рівні: низький, середній, високий.

3.Самооцінка професійної компетентності вчителя профільної школи

До параметрів оцінки і самооцінки відносяться:

- ✓ здатність діяти на основі отриманих знань
- ✓ знання основних документів про школу і профільне навчання
- ✓ знання методологічних основ особистісно-орієнтованого навчання
- ✓ володіння змістом фахового предмету на високому рівні
- ✓ методикою організації проектної діяльності учнів
- ✓ методикою наукового експерименту з предмету викладання.

До вимог підготовки вчителя додаються такі компетенції:

- вміння розробляти елективні курси, використовувати форми діяльності учнів (проектні, індивідуальні, групові)
- організувати самостійну роботу учнів за різними джерелами інформації та базами даних
- знатися на сучасних технологіях навчання (вміти користуватися комп'ютерами, інформаційними технологіями для відкритої освіти).

Вчитель профільної школи має забезпечити практичну орієнтацію освіти учнів/старшокласників; забезпечити формування компетентностей учнів (інтелектуальної, інформаційної).

Змістовий модуль II. Методичні засади організації профільного навчання у загальноосвітньому навчальному закладі

Тема 1. Вимоги до змісту профільного навчання

1. Нормативні документи змісту освіти.
2. Базові та профільні дисципліни.
3. Варіативність предметів для вивчення учнями профільних класів.

Опорні поняття: зміст освіти, навчальні програми, базові предмети, профільні предмети, спеціальні курси, вибірково-обов'язкові предмети, курси за вибором, факультативні курси.

Основна література:

1. Концепція профільного навчання в старшій школі // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2003. – № 24. – С. 3-15.
2. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: «К.І.С.», 2003. – 296 с.
3. Галузева Програма впровадження профільного навчання 2008-2010 рр. (схвалена колегією Міністерства освіти і науки України, протокол №4/11-2 від 24.04.2008)
4. Закон України «Про загальну середню освіту» (ст.9,15,18,30,32,36)
5. Концепція профільного навчання у старшій школі (нова редакція) (наказ МОН №854 від 11.09.2009).
6. Концепція профільного навчання в старшій школі. К., 2013.

1. Нормативні документи змісту освіти

Зміст навчання і вимоги до підготовки старшокласників визначаються Державним стандартом базової і повної загальної середньої освіти.

Зміст освіти і вимоги до його засвоєння у старшій школі диференціюються за базовим і профільним рівнями та конкретизуються навчальними програмами. Навчальні програми базового рівня розробляються та затверджуються Міністерством освіти і науки України для базових, профілюючих, вибірково-обов'язкових предметів і предметів універсального профілю.

Навчальні програми профільного рівня розробляються та затверджуються Міністерством освіти і науки України для профільних предметів в органічному поєднанні з програмами спецкурсів.

Навчальні програми курсів за вибором, факультативів можуть розроблятися навчальними закладами і використовуватися в цих і в інших навчальних закладах після відповідного розгляду предметними комісіями Науково-методичної ради з питань освіти Міністерства освіти і науки України.

2. Базові та профільні дисципліни

Базові предмети є обов'язковими для учнів всіх профілів (інваріантна складова). Ці предмети реалізують цілі й завдання загальної середньої освіти.

Профільні предмети - це предмети, що реалізують цілі, завдання і зміст кожного конкретного профілю. Профільні предмети вивчаються поглиблено і передбачають більш повне опанування понять, законів, теорій; використання інноваційних технологій навчання; організації дослідницької, проектної діяльності; профільної навчальної практики учнів тощо.

Профільні предмети забезпечують також прикладне спрямування навчання за рахунок інтеграції знань і методів пізнання та застосування їх у різних сферах діяльності, у т.ч. і професійній, яка визначається специфікою профілю навчання.

Вибір профільних предметів здійснюється з переліку, встановленого Міністерством освіти і науки України.

Спеціальні курси/профільючі предмети - це навчальні курси/предмети, які входять до складу відповідного профілю навчання і забезпечують поглиблене й розширене вивчення профільних предметів (наприклад, спеціальні курси «Астрофізика», «Прикладна механіка»).

3. Варіативність предметів для вивчення учнями профільних класів.

Вибірково-обов'язкові предмети – це предмети, які вводяться до навчального плану з метою загального розвитку учнів («Основи здоров'я», «Технології», «Мистецтво», «Прикладна економіка»)

Курси за вибором. Входять до обов'язкової частини навчального плану. Курси за вибором можуть вибиратися не тільки згідно з обраним профілем, але й за власним бажанням учня, який хоче поглибити свої знання з певних дисциплін (наприклад, «Психологія» для математичного профілю тощо).

Факультативні курси – навчальні курси, що не входять до основної сітки годин і можуть обиратись учнями. Ці курси спрямовані на додаткове та поглиблене вивчення як певних предметів, так і отримання знань із суміжних наукових галузей. Школа надає учневі право обрати факультативний курс.

Тема 2. Впровадження сучасних технологій навчання в практику профільної школи

1. Сучасні технології навчання.
2. Характеристика технологій до профільної підготовки.
3. Створення умов для самовизначення та самореалізації.

Технології допрофільної підготовки – це різновид освітніх технологій; сукупність способів діяльності працівників системи середньої освіти, спрямованих на надання учневі допомоги в раціональному виборі майбутнього навчального профілю, створення сприятливих умов для самовизначення і самореалізації, подальшого профільного навчання.

Серед технологій допрофільної підготовки можна виділити такі: профільної діагностики, профільної орієнтації, профільного консультування, профільного інформування та ін.

Тема 3. Форми організації профільного навчання.

1. Характеристика форм організації профільного навчання.
2. Варіативність моделей профільного навчання.
3. Обласні ресурсні центри.

Опорні поняття: внутрішньошкільні та зовнішньошкільні форми організації профільного навчання, міжшкільна взаємодія, опорна профільна школа, різновікові профільні групи, обласні ресурсні центри, освітній округ.

Основна література:

1. Концепція профільного навчання в старшій школі // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2003. – № 24. – С. 3-15.
2. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: «К.І.С.», 2003. – 296 с.
3. Галузева Програма впровадження профільного навчання 2008-2010 рр. (схвалена колегією Міністерства освіти і науки України, протокол №4/11-2 від 24.04.2008)
4. Закон України «Про загальну середню освіту» (ст.9,15,18,30,32,36)
5. Концепція профільного навчання у старшій школі (нова редакція) (наказ МОН №854 від 11.09.2009).
6. Концепція профільного навчання в старшій школі. – К., 2013.

1. Характеристика форм організації профільного навчання.

Профільне навчання здійснюється у загальноосвітніх навчальних закладах різного типу: школах, гімназіях, ліцеях, коледжах, колегіумах, спеціалізованих школах з поглибленим вивченням предметів, навчально-виховних комплексах, опорних школах освітнього округу, міжшкільних навчально-виробничих комбінатах, ресурсних центрах.

За характером взаємодії суб'єктів профільного навчання виділяються **форми його організації**: **Внутрішньошкільні:** профільні класи (групи) в однопрофільних і багатопрофільних загальноосвітніх навчальних закладах; профільні класи з поглибленим вивченням предметів; профільне навчання за індивідуальними навчальними планами та

програмами (індивідуальні освітні траєкторії); динамічні профільні групи (у тому числі різновікові); профільні класи (групи) в спеціалізованих школах – інтернатах.

Зовнішньошкільні: міжшкільні профільні класи (групи) в опорній школі освітнього округу, районному ресурсному центрі, НВК тощо; міжшкільні класи (групи) професійної підготовки та профільного навчання на базі міжшкільного навчально-виробничого комбінату (МНВК); профільні класи (групи) загальноосвітніх навчальних закладів на базі професійно - технічних, вищих навчальних закладів.

Опорна профільна школа. Створюється на базі загальноосвітніх навчальних закладів I-III, II-III чи III ступенів, що мають необхідну архітектурну доступність, матеріально-технічну базу, кадрове забезпечення та розташована в межах територіальної доступності для учнів сусідніх закладів освіти.

Опорний навчальний заклад виступає також центром методичної роботи щодо організації профільного навчання, де розробляються методики проведення спеціальних курсів, психологічних тренінгів, проводяться майстер – класи, презентації та ін.

Профільне навчання за індивідуальними навчальними планами здійснюється з метою задоволення індивідуальних запитів старшокласників. Вибір циклу профільних предметів певного профілю може здійснюватися за індивідуальними навчальними планами.

У загальноосвітніх навчальних закладах I-III ступенів, з малою наповнюваністю учнів, можуть створюватися **різновікові профільні групи** (10–11-ті класи).

Районний (міський) ресурсний центр. Ресурсний центр районного (міського) рівня створюється, зазвичай, на базі навчальних закладів, що мають архітектурну доступність, належне матеріально-технічне, професійно-педагогічне забезпечення, що дозволяє ефективно використовувати матеріальні, кадрові ресурси, концентрувати їх для вирішення освітніх потреб віддалених шкіл.

На базі обласних установ для школярів, навчальних закладів післядипломної педагогічної освіти також можуть створюватись **обласні ресурсні центри**.

Освітній округ з кількома опорними школами. Освітній округ розглядається як форма взаємодії навчальних закладів, спрямована на здійснення профільного навчання учнів різних типів загальноосвітніх шкіл, у тому числі малочисельних, що здійснюється за рахунок цілеспрямованого й організованого залучення освітніх ресурсів, у тому числі ресурсів професійно-технічних навчальних закладів різних рівнів атестації, форм власності і підпорядкування, що знаходяться на території обслуговування. Опорні школи (навчальні заклади) освітнього округу спільно визначають вагомі для учнів профілі, максимально охоплюючи профільні предмети, курси за вибором, що збігаються з вибором учнів двох чи більше шкіл як суб'єктів освітнього округу.

Тема 4. Організація профільної допрофесійної освіти

1. Допрофільна підготовка як компонент профільного навчання.

2. Форми та технології реалізації допрофільної підготовки.
3. Психологічний супровід профільного навчання та допрофільної підготовки.

Основні поняття: Концепція профільного навчання, допрофесійна підготовка, самовизначення особистості, профільна школа, профіль навчання, напрям профілізації.

Основна література:

1. Концепція профільного навчання в старшій школі // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2003. – № 24. – С. 3-15.
2. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: «К.І.С.», 2003. – 296 с.
3. Галузева Програма впровадження профільного навчання 2008-2010 рр. (схвалена колегією Міністерства освіти і науки України, протокол №4/11-2 від 24.04.2008)
4. Закон України «Про загальну середню освіту» (ст.9,15,18,30,32,36)
5. Концепція профільного навчання у старшій школі (нова редакція) (наказ МОН №854 від 11.09.2009).
6. Концепція профільного навчання в старшій школі. – К., 2013.

1. Допрофільна підготовка як компонент профільного навчання

Допрофільна підготовка – це компонент профільного навчання, який здійснюється в основній школі (8–9 класи) і покликаний повною мірою забезпечувати реалізацію інтересів, нахилів і здібностей учнів шляхом відповідних змін у завданнях, змісті й організації процесу навчання. Допрофільна підготовка забезпечує наступність між основною та старшою школою, закладає інформаційні та психолого-педагогічні основи для успішного профільного навчання учня і створює передумови для життєвого і професійного самовизначення.

Мета допрофільної підготовки – надання допомоги учневі в раціональному виборі майбутнього навчального профілю, створення сприятливих умов для його самовизначення і самореалізації, подальшого профільного навчання шляхом диференціації та індивідуалізації навчання в основній школі.

Завдання допрофільної підготовки: оптимальний вибір учнем майбутнього спрямування профільного навчання; розвиток особистості учня, розкриття, розвиток і реалізація його задатків і здібностей; підтримання і розвиток мотивації навчально- пізнавальної і творчої діяльності, продовження навчання, формування в учня інтересу до певного профілю (профілів), до профільного навчання загалом; інформування учня про переваги, цілі й завдання профільного навчання, перелік профілів, їхній зміст і особливості, можливий вплив вибору навчального профілю на подальше професійне навчання і його потенційний зв'язок з трудовою (професійною) діяльністю; набуття учнем досвіду самопізнання, самовизначення і самореалізації у процесі здійснення допрофільної підготовки, вибору навчального профілю.

2. Форми та технології реалізації допрофільної підготовки.

До основних форм допрофільної підготовки необхідно віднести: поглиблене вивчення окремих навчальних предметів, курсів за вибором, у тому числі профілеорієнтаційного спрямування, факультативних курсів, створення допрофільних груп, проведення профільної орієнтації, профільного консультування, інформаційної роботи, заняття в предметних гуртках, наукових товариствах учнів, конкурс-захист науково-дослідницьких робіт у Малій академії наук, участь у предметних олімпіадах, співбесіди в кабінетах профорієнтації та ін.

Курси за вибором (в основній школі) – обов'язкові навчальні курси, самостійний вибір яких здійснюється учнем з двох і більше альтернатив, запропонованих школою.

Факультативні курси (в основній школі) – необов'язкові навчальні курси (предмети), що сприяють вибору учнем майбутнього навчального профілю шляхом поглибленого вивчення нормативного навчального предмета або певної галузі практичної діяльності.

Технології допрофільної підготовки – це різновид освітніх технологій; сукупність способів діяльності працівників системи середньої освіти, спрямованих на надання учневі допомоги в раціональному виборі майбутнього навчального профілю, створення сприятливих умов для самовизначення і самореалізації, подальшого профільного навчання.

Серед технологій допрофільної підготовки можна виділити такі: профільної діагностики, профільної орієнтації, профільного консультування, профільного інформування та ін.

3. Психологічний супровід профільного навчання та допрофільної підготовки.

Психологічний супровід профільного навчання та допрофільної підготовки передбачає три завдання: 1) моніторинг та своєчасну корекцію професійно можливих нерівномірностей розвитку учнів; 2) поглиблення профорієнтації учнів; 3) психологічну діагностику під час добору учнів у профільні класи.

Психолого-педагогічний супровід процесів професійного самовизначення учнів обов'язково включає в себе і допрофільну підготовку. З цією метою в навчальних закладах, районних ресурсних центрах, методичних центрах (кабінетах можуть передбачатися посади психологів, методистів з профорієнтаційної роботи).

Форми психологічного супроводу:

1) профорієнтаційна діагностика, спрямована на виявлення інтересів, нахилів, здібностей та професійно важливих якостей особистості у контексті майбутнього професійного самовизначення учнів;

2) профконсультативна діяльність, що має три етапи: підготовчий, основний і формуючий, і покликана допомогти учням на основі діагностичних даних визначитися із основним та резервним планом здобуття обраної професії, вивчити вимоги професійного середовища та співвіднести їх із власними психофізіологічними показниками, скоригувати особистісні якості, уміння та

устремління, знайти альтернативні варіанти професійного вибору;

3) профінформаційна робота використовується в основному під час роботи з учнями 9-х класів загальноосвітніх навчальних закладів міста, району, округу, є обов'язковим етапом перед професійним вибором і професійним відбором. Результати діагностики, проведеної в рамках профінформаційної роботи, використовуються при комплектуванні (формуванні) груп учнів для здійснення професійних проб у міжшкільному навчально-виробничому комбінаті чи іншому навчальному закладі.

Тема 5. Науково-методичне забезпечення підготовки вчителя-предметника до профільного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах.

1. Нормативно-правове забезпечення.
2. Науково-методичне забезпечення.
3. Інформаційне забезпечення.

Опорні поняття: нормативно-правове забезпечення, науково-методичне забезпечення, інформаційне забезпечення, методична рада профільної школи.

Основна література:

1. Концепція профільного навчання в старшій школі // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2003. – № 24. – С. 3-15.
2. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: «К.І.С.», 2003. – 296 с.
3. Галузева Програма впровадження профільного навчання 2008-2010 рр. (схвалена колегією Міністерства освіти і науки України, протокол №4/11-2 від 24.04.2008)
4. Закон України «Про загальну середню освіту» (ст.9,15,18,30,32,36)
5. Концепція профільного навчання у старшій школі (нова редакція) (наказ МОН №854 від 11.09.2009).

Зміст загальної середньої освіти, що склався в минулому столітті вже не відповідає потребам сучасного життя. Учитель профільного класу має бути ознайомлений з новою інформацією.

Нові завдання старшої профільної школи вимагають розроблення положення про «Районний ресурсний центр», у якому зосереджується методична, інформаційна, навчальна база, що використовується всіма суб'єктами освітнього округу; про індивідуальне навчання (у тому числі, дистанційне); про ліцеї, гімназії.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ

Семінарське заняття №1.

Історичний аналіз впровадження профільного навчання в практику навчальних закладів

1. Розвиток ідей профільного навчання у XVIII-XIX ст.
2. Реформування школи на початку XX ст.
3. Розвиток шкільної освіти у другій половині XX ст. та на початку XXI ст..
4. Модернізація українських школи за часи незалежності держави.
5. Профілізація навчання як один з компонентів модернізації загальної середньої освіти.
6. Умови запровадження і реалізації профільного навчання у загальній середній школі.

Основні поняття: профільне навчання, профілізація шкільної освіти, освітня реформа, реальна освіта, класична освіта, система освіти, напрямки освіти, освітньо- кваліфікаційні рівні, модернізація освіти, профілізація навчання, профільне навчання.

Самостійні завдання:

1. Скласти таблицю «Розвиток профільного навчання»:

Розвиток профільного навчання у XVIII-XIX ст.	Розвиток профільного навчання на початку XX ст.	Розвиток профільного навчання у другій половині XX ст. та на початку XXI ст..

2. Скласти таблицю «Умови запровадження і реалізації профільного навчання у загальній середній школі»:

Умови запровадження профільного навчання у загальній середній школі	Умови реалізації профільного навчання у загальній середній школі

Основна література:

1. Концепція профільного навчання в старшій школі // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2003. – № 24. – С. 3-15.
2. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: «К.І.С.», 2003. – 296 с.
3. Галузева Програма впровадження профільного навчання 2008-2010 рр. (схвалена колегією Міністерства освіти і науки України, протокол №4/11-2 від 24.04.2008)

4. Закон України «Про загальну середню освіту» (ст.9,15,18,30,32,36)
5. Концепція профільного навчання у старшій школі (нова редакція) (наказ МОН
6. №854 від 11.09.2009).

Семінарське заняття №2.

Сутність, мета, принципи та структура профільного навчання

1. Сутність і мета профільного навчання.
2. Принципи організації профільного навчання.
3. Структура профільного навчання.

Основні поняття: Концепція профільного навчання, профільна школа, профіль навчання, напрям профілізації, принципи, структура профільного навчання.

Самостійні завдання:

1. Скласти таблицю «Сутність Концепції профільного навчання»:

Завдання профільного навчання	Принципи профільного навчання

2. Скласти таблицю «Структура профільного навчання»:

Основна література:

1. Концепція профільного навчання в старшій школі // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2003. – № 24. – С. 3-15.
2. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: «К.І.С.», 2003. – 296 с.
3. Галузева Програма впровадження профільного навчання 2008-2010 рр. (схвалена колегією Міністерства освіти і науки України, протокол №4/11-2 від 24.04.2008)
4. Закон України «Про загальну середню освіту» (ст.9,15,18,30,32,36)
5. Концепція профільного навчання у старшій школі (нова редакція) (наказ МОН №854 від 11.09.2009).
6. Концепція профільного навчання в старшій школі. – К., 2013.

Семінарське заняття №3.

Професійна підготовка вчителів у Західній Європі: спільність і розбіжності

1. Впровадження профільного навчання у закладах освіти у Західній Європі.
2. Підготовка вчительських кадрів до роботи у профільних класах.
3. Спільне і відмінне у професійній підготовці вчителів в Україні та країнах Європи.
4. Компетентність вчителя в умовах профільного навчання.
5. Готовність вчителя до здійснення професійної діяльності (структура, критерії).
6. Самооцінка професійної компетентності вчителя профільної школи.
7. Нормативно-правове, науково-методичне та інформаційне забезпечення вчителя профільної школи.

Опорні поняття: нормативно-правове забезпечення, науково-методичне забезпечення, інформаційне забезпечення, методична рада профільної школи, компетентність вчителя, готовність вчителя до професійної діяльності, психологічна готовність, педагогічна готовність, предметна готовність, структура готовності, функції вчителя, критерії готовності вчителя до професійної діяльності.

Самостійні завдання:

1. Скласти порівняльну таблицю «Спільне і відмінне у професійній підготовці вчителів в Україні та країнах Європи».
2. Скласти таблицю «Готовність вчителя до здійснення професійної діяльності (структура, критерії)»
3. Скласти таблицю «Самооцінка професійної компетентності вчителя профільної школи»

Параметри оцінки і самооцінки	Компетенції підготовки вчителя

4. Скласти таблицю «Нормативно-правове, науково-методичне та інформаційне забезпечення вчителя профільної школи»

Основна література:

1. Концепція профільного навчання в старшій школі // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2003. – № 24. – С. 3-15.
2. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: «К.І.С.», 2003. – 296 с.
3. Галузева Програма впровадження профільного навчання 2008-2010 рр. (схвалена колегією Міністерства освіти і науки України, протокол №4/11-2 від 24.04.2008)
4. Закон України «Про загальну середню освіту» (ст.9,15,18,30,32,36)
5. Концепція профільного навчання у старшій школі (нова редакція) (наказ МОН №854 від 11.09.2009).
6. Концепція профільного навчання в старшій школі. – К., 2013.

Семінарське заняття №4.

Вимоги до змісту та форми організації профільного навчання

1. Нормативні документи змісту освіти.
2. Базові та профільні дисципліни.
3. Варіативність предметів для вивчення учнями профільних класів.
4. Характеристика форм організації профільного навчання.
5. Варіативність моделей профільного навчання.
6. Обласні ресурсні центри.

Опорні поняття: зміст освіти, навчальні програми, базові предмети, профільні предмети, спеціальні курси, вибірково-обов'язкові предмети, курси за вибором, факультативні курси, внутрішньошкільні та зовнішньошкільні форми організації профільного навчання, міжшкільна взаємодія, опорна профільна школа, різновікові профільні групи, обласні ресурсні центри, освітній округ

Самостійні завдання:

1. Скласти таблицю «Базові та профільні дисципліни»
2. У виді таблиці дайте характеристику основним формам організації профільного навчання»
3. Назвіть основні нормативні документи змісту освіти та дайте стислий зміст кожного з них.

Основна література:

1. Концепція профільного навчання в старшій школі // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2003. – № 24. – С. 3-15.
2. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: «К.І.С.», 2003. – 296 с.
3. Галузева Програма впровадження профільного навчання 2008-2010 рр. (схвалена колегією Міністерства освіти і науки України, протокол №4/11-2 від 24.04.2008)
4. Закон України «Про загальну середню освіту» (ст.9,15,18,30,32,36)
5. Концепція профільного навчання у старшій школі (нова редакція) (наказ МОН №854 від 11.09.2009).
6. Концепція профільного навчання в старшій школі. – К., 2013.

Семінарське заняття №5.

Активні методи та сучасні технології навчання у практиці профільної школи

1. Сучасні технології навчання.
2. Характеристика технологій до профільної підготовки.
3. Створення умов для самовизначення та самореалізації.
4. Поняття про методи навчання.
5. Характеристика активних методів навчання.
6. Інтерактивні методи навчання.

Опорні поняття: метод навчання, прийом навчання, класифікація методів, активні методи навчання, інтерактивні методи навчання

Самостійні завдання:

1. У виді таблиці дайте характеристику технологіям профільної підготовки.
2. У виді таблиці дайте характеристику активних методів навчання
3. У виді таблиці дайте характеристику інтерактивних методів навчання.

Основна література:

1. Концепція профільного навчання в старшій школі // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2003. – № 24. – С. 3-15.

2. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: «К.І.С.», 2003. – 296 с.
3. Галузева Програма впровадження профільного навчання 2008-2010 рр. (схвалена колегією Міністерства освіти і науки України, протокол №4/11-2 від 24.04.2008)
4. Закон України «Про загальну середню освіту» (ст.9,15,18,30,32,36)
5. Концепція профільного навчання у старшій школі (нова редакція) (наказ МОН №854 від 11.09.2009).
6. Концепція профільного навчання в старшій школі. – К., 2013 Семінарське заняття №6.

Семінарське заняття №6.

Організація профільної допрофесійної освіти

1. Допрофільна підготовка як компонент профільного навчання.
2. Форми та технології реалізації допрофільної підготовки.
3. Психологічний супровід профільного навчання та допрофільної підготовки.

Основні поняття: Концепція профільного навчання, допрофесійна підготовка, самовизначення особистості, профільна школа, профіль навчання, напрям профілізації.

Самостійні завдання:

1. Дайте характеристику формам реалізації допрофільної підготовки (таблиця).
2. Дайте характеристику технологіям реалізації допрофільної підготовки (таблиця).
3. У виді таблиці дайте характеристику форм психологічного супроводу.

Основна література:

1. Концепція профільного навчання в старшій школі // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2003. – № 24. – С. 3-15.
2. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: «К.І.С.», 2003. – 296 с.
3. Галузева Програма впровадження профільного навчання 2008-2010 рр. (схвалена колегією Міністерства освіти і науки України, протокол №4/11-2 від 24.04.2008)
4. Закон України «Про загальну середню освіту» (ст.9,15,18,30,32,36)
5. Концепція профільного навчання у старшій школі (нова редакція) (наказ МОН №854 від 11.09.2009).
6. Концепція профільного навчання в старшій школі. – К., 2013.

Семінарське заняття №7.

Профільне навчання у школах сільської місцевості

1. Специфіка сільської школи.
2. Моделі профільного навчання в сільській школі.
3. Соціокультурні чинники, які впливають на результативність освітнього процесу у сільській школі.

Опорні поняття: профільне навчання, загальноосвітня сільська школа, профільна школа, профіль навчання, напрям профілізації, варіативні моделі профільного навчання.

Самостійні завдання:

1. У виді таблиці дайте характеристику моделям профільного навчання в сільській школі.
2. Назвіть соціокультурні чинники, які впливають на результативність освітнього процесу у сільській школі та дайте їх стислу характеристику.

Основна література:

1. Концепція профільного навчання в старшій школі // Інформаційний збірник Міністерства освіти і науки України. – 2003. – № 24. – С. 3-15.
2. Стратегія реформування освіти в Україні: Рекомендації з освітньої політики. – К.: «К.І.С.», 2003. – 296 с.
3. Галузева Програма впровадження профільного навчання 2008-2010 рр. (схвалена колегією Міністерства освіти і науки України, протокол №4/11-2 від 24.04.2008)
4. Закон України «Про загальну середню освіту» (ст.9,15,18,30,32,36)
5. Концепція профільного навчання у старшій школі (нова редакція) (наказ МОН №854 від 11.09.2009).
6. Концепція профільного навчання в старшій школі. – К., 2013.

Семінарське заняття №8.

Захист ІНДЗ

ДИДАКТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

- 1. Розробка медіалекції за темами, враховуючи всі необхідні компоненти (назва, план, цілі, завдання, література):**
 1. Галузева Програма впровадження профільного навчання 2008-2010 рр., Концепція профільного навчання у старшій школі.
 2. Основні нормативні та державні документи про профільне навчання.
 3. Професійна підготовка вчителів у Західній Європі: спільність і розбіжності.
 4. На основі вивчення Концепції профільного навчання у старшій школі розкрити сутність, мету та завдання профільного навчання.
 5. Розкрити сутність та призначення форм організації профільного навчання.
 6. Досвід організації профільного навчання узагальноосвітніх закладах в Україні. На прикладі різних типів навчальних закладів.
 7. Впровадженні активних методів навчання у навчальний процес профільних класів (на прикладі).
 8. Провести аналіз різних методів і форм контролю якості знань учнів профільної школи.
 9. Психолого-педагогічні засади організації профільної допрофесійної підготовки школярів на основі вивчення Концепції профільного навчання.
 10. Вивчити стан профільного навчання у школах сільської місцевості.
 11. Науково-методичне забезпечення підготовки вчителя-предметника до профільного навчання у загальноосвітніх навчальних закладах
 12. Модернізація українських школи за часи незалежності держави.
 13. Профілізація навчання як один з компонентів модернізації загальної середньої освіти.
 14. Розвиток ідей профільного навчання у XVIII-XIX ст. Реформування школи на початку XX ст. Розвиток шкільної освіти у другій половині XX ст.
 15. Варіативність моделей профільного навчання. Опорна профільна школа.
 16. Варіативність моделей профільного навчання. Профільні групи.
 17. Нормативно-правове забезпечення здійснення профільного навчання.
 18. Профільне навчання у школах сільської місцевості.
 19. Профільне навчання в ліцеї.
 20. Компетентність вчителя в умовах профільного навчання. Готовність вчителя до здійснення професійної діяльності. Види готовності.
- 2. Розробити технологічні картки відповідно вашої фахової спеціалізації, використовуючи інноваційні методи навчання (вчитель англійської мови розробляє технологічні картки вивчення теми «Мовний інвентар – граматики»)**
- 3. Розробка плану-конспекту уроку відповідно до вашої фахової спеціалізації, використовуючи інтерактивні методи навчання.**

ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ СТУДЕНТІВ

До засобів діагностики навчальних досягнень студентів віднесено: поточне опитування; перевірка конспектів студентів; співбесіда зі студентами під час індивідуальних занять; захист медіа презентацій та ІНДЗ, модульна контрольна робота.

Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні засади профільного навчання у старшій школі

1. Вивчення нормативних документів. Галузева Програма впровадження профільного навчання 2008-2010 рр. , Концепція профільного навчання у старшій школі.
2. Професійна підготовка вчителів у Західній Європі: спільність і розбіжності. Реферат.
3. На основі вивчення Концепції профільного навчання у старшій школі розкрити сутність, мету та завдання профільного навчання.
4. На основі вивчення досвіду роботи ДДТ визначити рол позашкільного навчального закладу щодо організації профільного навчання школярів.
5. Розкрити сутність та призначення форм організації профільного навчання.
6. Досвід організації профільного навчання у ЗЗСО в Україні. На прикладі різних типів навчальних закладів.

Змістовий модуль II. Методичні засади організації профільного навчання у ЗЗСО

7. Проаналізувати, які активні методи навчання впровадженні у навчальний процес профільних класів (на прикладі).
8. Підготувати доповідь на тему: «Профільне навчання учнів з обмеженими можливостями здоров'я».
9. Провести аналіз різних методів і форм контролю якості знань учнів профільної школи.
10. Психолого-педагогічні засади організації профільної допрофесійної підготовки школярів на основі вивчення Концепції профільного навчання.
11. Вивчити стан профільного навчання у школах сільської місцевості.
12. Науково-методичне забезпечення підготовки вчителя-предметника до профільного навчання у ЗЗСО

**ІНФОРМАЦІЙНІ МАТЕРІАЛИ БІБЛІОТЕКИ ПО ЗАБЕЗПЕЧЕННЮ
НАВЧАЛЬНИМИ ПІДРУЧНИКАМИ
(ПОСІБНИКАМИ) З ДИСЦИПЛІНИ**

1. Бех І.Д. та ін. Національна програма виховання дітей та учнівської молоді в Україні / І.Д. Бех [та ін.]// Книга класного керівника: довідково-методичне видання / С.В. Кириленко, Н.І. Косарева. – Х.: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2005. – С.288-326.